

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۱/۰۵

نویسنده: ن. جلیل زاد

مردم ما هنوز در صف نان خشک ایستاده اند و اینان در صف بانک های سوئیس

لشکر دزدان با رتبه مارشالی و جنرالی و جنجالی
روایت خیانت، فساد، و فرار
در تاریخ معاصر افغانستان، هیچ چیز به اندازه خیانت در لباس افتخار، دردناک و تحقیرآمیز نیست.
مارشال ها و جنرال های چهارستاره ای که روزی با نشان های طلایی و مدال های رنگارنگ در تلویزیون ها ظاهر
می شدند، امروز در ویلاهای خارج از کشور، با حساب های بانکی پر از پول دزدی، از دور نظاره گر خاکستر شدن
کشوری اند که روزی قسم خوردند از آن دفاع کنند.
اینان نه قهرمان اند، نه وطن دوست، بلکه نماد کامل یک ساختار پوسیده اند که در آن، خیانت به مردم فقیر، بی
روزگار، و بی آموزگار، تبدیل به شغل رسمی شده بود.
مارشال افغانستان، که لقبش باید نماد بلندترین افتخار نظامی باشد، در عمل به نماد بلندترین سطح فساد و فرار تبدیل
شد. او و چهار جنرال چهارستاره ای که دو تن نشان وزیر دفاع بودند، نه تنها در برابر حمله طالبان هیچ ایستادگی
نکردند، بلکه پیش از رسیدن هفت موتر داتسون طالب ها به ارغنده و پلچرخ، مثل حسابی در آفتاب ناپدید شدند.
اینان نه در میدان جنگ، بلکه در میدان دزدی، رقابت داشتند.
پول غذا، نوشیدنی، لباس، و حتی داروی عساکری که در سنگر جان می داد، به حساب های شخصی شان منتقل شد.
سرباز در خاک و خون می غلتید، و مارشال و جنرال در دوی و ترکیه ویلا می خرید.
این جنایتکاران، با استفاده از رتبه های نظامی، به آرگاه و بارگاه هایی رسیدند که هیچ نسبتی با شرافت نظامی ندارد.
آن ها نه با شمشیر، بلکه با قلم امضا، کشور را فروختند. قراردادهای نظامی، خرید تجهیزات، ساخت پایگاه ها، همه
بهانه هایی بودند برای چپاول. هر کدامشان به نام «قهرمان مقاومت» وارد شدند، و به نام «فراریان بی غیرت»
خارج شدند. مردم هنوز در صف نان خشک ایستاده اند، و اینان در صف بانک های سوئیس.
اما در میان این لشکر دزدان، یک چهره خاص، نماد کامل ابتذال و تمسخر است: بسم الله محمدی، وزیر دفاعی که به
جای خرید تجهیزات نظامی، برای چمن های وزارت دفاع، به مبلغ سه میلیون دالر، پشقل گوسفند و شتر خریداری
کرد.

بلی، پشقل! آن هم با افتخار اعلام کرد که این کود طبیعی است و برای سبز نگه
داشتن چمن ها ضروری. از آن روز، لقب «جنرال پشقل» برایش جاودانه شد.
در کشوری که عساکرش نان خشک و آب گل آلود می خوردند، وزیر دفاعش با
بودجه ای ملی، پشقل وارداتی می خرید. این نه فقط فساد، بلکه توهین به شعور

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

یک ملت است. جنرال پشقل، با چهره‌ای جدی و صدایی پرطنین، در جلسات رسمی از اهمیت چمن‌ها سخن می‌گفت، گویی که سبز بودن چمن‌ها مهم‌تر از زنده بودن سربازهاست. او نه تنها پول را دزدید، بلکه با توجیهاات مضحک، به فسادش مشروعیت داد.

این همان لحظه‌ای بود که مردم فهمیدند، دشمن واقعی نه در کوه‌های طالبان، بلکه در دفاتر وزارت دفاع نشسته است. تحلیل جامعه‌شناسی این فاجعه نشان می‌دهد که چگونه ساختارهای قدرت در افغانستان، به‌جای تولید امنیت، تولید فساد کردند.

رتبه‌های نظامی، به‌جای آن‌که ابزار دفاع باشند، ابزار چپاول شدند. مارشال‌ها و جنرال‌ها، به‌جای آن‌که حافظان خاک باشند، فروشندگان خاک شدند. و مردم، قربانیان این معامله‌ای ننگین. فرار این جنرال‌ها، نه فقط فرار از جنگ، بلکه فرار از پاسخ‌گویی بود.

هیچ کدامشان در دادگاه حاضر نشدند، هیچ‌کدامشان به مردم توضیح ندادند، و هیچ‌کدامشان حتی یک روز در زندان نرفتند. اینان با پاسپورت‌های دیپلماتیک، از مرزها گذشتند، و با پول دزدی، زندگی جدیدی آغاز کردند. اما لکه‌ننگی که بر پیشانی‌شان مانده، با هیچ پشقل شتری پاک نمی‌شود.

امروز، اگر کسی هنوز به رتبه‌های نظامی افتخار می‌کند، باید بداند که این رتبه‌ها، در افغانستان، به‌ابزار خیانت تبدیل شده‌اند.

مارشال، جنرال، وزیر دفاع، همه لغت‌هایی‌اند که باید دوباره تعریف شوند. نه بر اساس مدال، بلکه بر اساس خدمت واقعی.

و تا زمانی که این تعریف تغییر نکند، افغانستان در همان چرخه‌ای فساد، جنگ، و فرار باقی خواهد ماند. مردم افغانستان، به‌خصوص نسل جوان، باید بدانند که قهرمان واقعی، کسی نیست که لباس نظامی بپوشد، بلکه کسی است که در برابر فساد بایستد.

کسی که پشقل را به چمن ترجیح نمی‌دهد، بلکه عدالت را به قدرت ترجیح می‌دهد. و تا زمانی که چنین قهرمانانی ظهور نکنند، جنرال پشقل‌ها، مارشال‌های فراری، و دزدان چهارستاره، همچنان بر سرنوشت ما حکومت خواهند کرد.

آرشیف: مطالب نشر شده‌ن. جلیل زاد

د پانو شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خپر و لولئ